

florencio mcoroa, l'enigma

En l'adolescència em vaig fer un fart de caminar per les valls centrals. Era la meua forma de desplaçament en un recorregut que s'estenia des de el carrer Gil Torres d'Andorra la Vella, on vivia, fins al Club de Bàsquet les Escaldes (origen del Bàsquet Club Andorra) que, en aquell moment, jugava en l'espai que avui ocupen les piscines i gimnàs comunals. En el trajecte sumava amics i parades a llocs que em fascinaven com els Grans Magatzems Pyrénées, la botiga de discs Transbord o el Prisunic. En aquestes caminades m'adonava com creixia de ràpid la ciutat. Com, per exemple, s'unia, sense solució de continuïtat, Andorra la Vella amb Escaldes-Engordany. I com es bastien immobles atractius. Anys després vaig saber que molts dels edificis que em fascinaven eren d'arquitectes reconeguts: **Josep Maria Sostres, Domènec Escorsa, Enrique Delso Calavia...** però en alguns casos em va costar conèixer l'autor.

Com, per pròpia experiència, conec les vicissituds que travessa qualsevol obra d'arquitectura m'ha semblat de rebut vindicar l'autor i les circumstàncies que la van envoltar. Un cas sorprenent és el de l'arquitecte guipuscoà **Florencio Mcoroa Gastesi** (Tolosa, 1903- Sant Sebastià).

Des de sempre m'havia atret un edifici entre mitgeres de l'avinguda Santa Coloma número 18, just enfront de la Baixada del Molí. No fa massa anys que se, gràcies a **Pep Benaiges**, cap de l'oficina de planificació i projectes del Comú d'Andorra la Vella, que és obra d'**Ignasi Frau Gascó, Josep Cirera i Florencio Mcoroa**. De tots tres, el més sorprenent és el darrer dels arquitectes.

Fotografia de Miquel Mercè.

florencio mcoroa, l'enigma

VINDICAT A EUSKADI, DESCONEGUT AQUÍ

La vida de **Florencio Mcoroa** és tot un misteri a partir dels anys seixanta del segle passat. Fins aleshores l'arquitecte tolosà havia bastit mig centenar d'edificis racionalistes a la província de Guipúscoa, i molt especialment a Sant Sebastià. Fou, conjuntament amb noms com **Pablo Zabalo**, **Lluís Vallet**, **Tomás Bilbao**, **Pedro Ispizua** o **Victor Eusa**, el que configurà el paisatge urbà d'aquella terra. Tant és així que entre 2005 i 2008 es va vindicar la seva figura amb un llibre, una exposició al Colegio Oficial de Arquitectos Vasco-Navarro (COAVN) i la col·locació de panells informatius en els seus edificis més emblemàtics com ara: la casa dels senyors Adarraga (1953) en Hernani; l'edifici amb estació de servei (1935) o l'edifici Casa dels Solters (1936) a Sant Sebastià o Manufacturas Olanar (1939) en Beasain, amb la seva característica torre que recorda a les obres de **Walter Gropius**.

Fàbrica Manufacturas Olanar. Wikipedia

Per **Iñigo Garcia Odiaga**, autor del llibre: *Florencio Mcoroa, arquitecto*, és una incògnita el que va fer fora de la seva terra. Tal com em va comentar quan cercava saber que va portar a l'arquitecte tolosà a casa nostra, l'únic que sabia és que al principi de la dècada dels seixanta va fugir amb la seva secretària a Barcelona i se li va perdre el rastre. De fet, va quedar sorprès que aparegués el seu nom amb una obra col·lectiva a Andorra. Tot un enigma!

Escaldes-Engordany, el setze de juny del 2025